

9. juni 2023

diabetes
foreningen

Sundhedssamarbejdsudvalget
Region Hovedstaden
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Hørings svar ang. høringsudkast til sundhedsaftale 2024-2027 for Region Hovedstaden, kommunerne og almen praksis

Sundhedssamarbejdsudvalget i Region Hovedstaden sendte d. 21. april høringsudkast til sundhedsaftale 2024-2027 i høring. Diabetesforeningen takker for muligheden for at afgive hørings svar.

Sundhedsaftalen er et vigtigt redskab for at skabe sammenhæng i sundhedsvæsenet, hvilket især er afgørende for borgere med komplekse forløb og kontakter på tværs af sundhedsvæsenet, som er tilfældet for personer med diabetes. Sundhedsaftalen indeholder mange gode visioner og principper, som vi ser frem til, bliver omsat til handling.

Diabetes i Region Hovedstaden

I Region Hovedstaden er knap 100.000 mennesker diagnosticeret med diabetes, hvoraf ca. 90 % har type 2-diabetes. Herudover estimeres det, at ca. 32.000 borgere i regionen har type 2-diabetes uden at vide det, og ca. 150.000 lever med forstadier til type 2-diabetes¹.

Således har en stor andel af befolkningen allerede i dag diabetes inde på livet, og dette tal forventes kun at stige de kommende år. Antallet af danskere med type 2-diabetes er stærkt stigende og fremskrivninger viser, at der vi kan forvente, at der i 2030 vil være 467.000 personer med diabetes, heraf minimum 420.000 med type 2-diabetes. Det er en stille sundhedskatastrofe, som kræver at regioner og kommuner allerede i dag investerer i at forebygge og opspore type 2-diabetes, og sikre sammenhængende behandling af høj kvalitet, så udviklingen af følgesygdomme udsættes længst muligt.

Inddrag brugerne:

Diabetesforeningen er glade for, at Sundhedssamarbejdsudvalget har en vision om et tættere samspil med borgerne. I forlængelse af denne vision vil vi opfordre til, at borgere og patienter også inddrages i udviklingen af de konkrete målsætninger, aktiviteter og indsatser, som sundhedsaftalen sætter rammerne for.

- Stationsparken 24, st. tv.
2600 Glostrup
- Telefon 66 12 90 06
- Fax 65 91 49 08
- info@diabetes.dk
- www.diabetes.dk
- CVR-nr. DK-35 23 15 28

¹ www.Diabetestal.nu

Diabetesforeningen har en række input til sundhedsaftalens fokusområder, som vi vil opfordre til tænkes med i denne proces, men inddrages også gerne i forhold til udvikling af konkrete indsatser.

Fokusområder:

- Borgere med kronisk sygdom

Sammenhæng

Tidligere på året spurgte vi i Diabetesforeningen flere end 6.000 af vores medlemmer til deres oplevelse af deres diabetesbehandling. I Region Hovedstaden svarede kun 44%, af dem der modtager behandling flere steder, at de er meget enige eller enige i udsagnet om, at de oplever en god sammenhæng mellem forskellige sektorer (hospital/ambulatorie, min læge i almen praksis og kommunen). Der er således fortsat store udfordringer med sammenhæng i Region Hovedstaden, som skal løses på tværs af sektorer.

Patientuddannelse

Et af de steder, hvor der er manglende sammenhæng på diabetesområdet, er ift. henvisning til patientuddannelse. En undersøgelse blandt Diabetesforeningens medlemmer viser, at kun 24 pct. med type 2-diabetes henvises til kommunale tilbud, som giver viden og vejledning om sygdomsmestring, kost og fysisk træning, har en god effekt på både livskvaliteten og på udviklingen af følgesygdomme for mennesker med type 2-diabetes.

Det er kommunernes opgave at tilbyde god patientuddannelse til deres borgere, men desværre er indholdet og kvaliteten af patientuddannelserne alt for forskellig fra kommune til kommune.

Diabetesforeningen anerkender, at kommunerne har forskellige forudsætninger for at løse opgaverne - eksempelvis kan mindre kommuner have vanskeligere ved at skaffe de rette specialiserede kompetencer, som er relevante og nødvendige for at sikre høj kvalitet og effekt i patientrettet forebyggelse til en bred målgruppe af diagnoser. Derfor anbefaler vi, at kommunerne afsøger muligheder for at samarbejde - eksempelvis inden for sundhedsklyngerne – om at udbyde fælles patientrettet forebyggelse. Dermed kan man sikre både de rette specialiserede kompetencer samt opnå et passende borgergrundlag i både store og små kommuner, også på de diagnosespecifikke elementer.

Herudover vil vi opfordre til, at kommunerne i Region Hovedstaden kigger mod Syddanmark og patientuddannelsesstilbuddet *Lev livet med Type-2-diabetes*, udviklet af Steno Odense og 5 kommuner. Der er tale om et samarbejde om ét fælles patient-uddannelsesstilbud af høj kvalitet til

mennesker med diabetes, der involverer almen praksis og viser at samarbejde om patienterne på tværs er muligt og højner kvaliteten og kan værne mod personalemangel.

Brug af teknologi:

I sundhedsaftalen nævnes det at brug af ny teknologi er en metode til at løse opgaverne mere effektivt. Sensorbaserede glukosemålere er en metode til blodsukkermåling, som på den korte bane kan mindske risikoen for akutte komplikationer som hypoglykæmi og på den lange bane ned sætter risikoen for udvikling af følgesygdomme, såsom hjerte-, øjen-, nyre- og nervesygdomme og amputationer, som kræver mange ressourcer at behandle.

Behandlingsrådet anbefaler teknologien til alle voksne med type 1-diabetes, som en del af deres behandling, men denne anbefaling mangler fortsat at blive implementeret. I dag har kun 53 % af Region Hovedstadens voksne med type 1-diabetes en sensorbaseret glukosemåler som et behandlingsredskab. Regionen halter efter både Region Syddanmark og Region Sjælland, hvor over 70 % har fået teknologien tildelt som et behandlingsredskab².

Der er også store forskelle i, hvem der får tildelt en sensorbaseret glukosemåler som et hjælpemiddel, alt efter hvilken kommune man bor i. Diabetesforeningen har foretaget en aktindsigt i alle landets kommuner, der viser kæmpestore forskelle i bevillingsprocenten på tværs af kommunegrænser³.

Diabetesforeningen opfordrer til at sundhedssamarbejdsudvalget støtter op om implementeringen af behandlingsrådets anbefaling, og sikrer at alle borgere med type 1-diabetes i regionen får adgang til behandling af samme høje kvalitet og et opgør med postnummerlotteriet, i tråd med principperne fra sundhedsaftalen.

- Borgere med psykisk sygdom

VIVE har i en litteraturgennemgang identificeret seks overordnede grupper, som er sårbare i forhold til diabetes, der blandt andet viser, at der er en forøget risiko for at udvikle type 2-diabetes forbundet med psykisk

² Behandlingsrådets analyserapport vedr. anvendelse af glukosemonitoreringsmetoder til behandling af voksne patienter med type 1-diabetes. Behandlingsrådet, 2023

³ https://diabetes.dk/media/bragvlbi/postnummerlotteri_2023_kort-tabel_opslag.pdf

sygdom⁴. Hvis diabetes opspores i tide, kan mange følgesygdomme forebygges og udskydes. Derfor opfordrer vi til, at systematisk opsporing af kronisk sygdom tænkes ind i indsatser målrettet risikogruppen. Sundhedsstyrelsen har tidligere udarbejdet en række anbefalinger for målrettet opsporing af type 2-diabetes i kommunerne, som indsatserne kan læne sig op ad⁵

Afslutningsvis vil vi gøre opmærksom på, at Diabetesforeningen har lanceret et nyt dataværktøj www.diabetestil.nu, som samler omfattende data fra en række registre, blandt andet CPR-registret, Lægemiddelstatistikregistret, Sygesikringsregistret og Landspatientregistret. Her er det muligt at finde data om diabetes på både nationalt, regionalt og kommunalt niveau om alt fra prævalens til lægemiddelbrug. Data bliver opdateret hvert kvartal.

Skulle ovenstående medføre spørgsmål eller ønske om yderligere drøftelse, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Eva Tingkær
Chef for public affairs
Diabetesforeningen

⁴ *Sårbarhed og diabetes – En litteraturgennemgang*. Helle Max Martin og Emmy Hjort-Enemark Topholm, VIVE 2020

⁵ *Anbefalinger for målrettet opsporing af type 2-diabetes i kommunerne*. Sundhedsstyrelsen 2018